گوشی‌های با ارزش بیشتر از ۳۰۰ یورو با وجود مصرف ۳۵ درصد منابع ارزی مصرف شده برای این کالا (۸۴۰ میلیون یورو)، فقط ۹ درصد از نیاز بازار را تأمین کرده‌اند. در واقع طبق آمار همتا ۳۵ درصد از ارزش واردات گوشی فقط برای مصرف ۹ درصد از خریداران موبایل مصرف شده است

خداحافظی بازار با آیفون؟

مسعود شایگان
خبرنگار فناوری

عدم تناسب ارزش واردات آیفون با تعداد آن باعث شده در سال‌های اخیر و به‌دلیل وضعیت بازار ارز، واردات این گوشی پر از حاشیه باشد. طبق آماری که سامانه همتا منتشر کرده در سال ۹۸ تعداد ۱۵/۳ میلیون گوشی به ارزش حدود ۲/۴ میلیارد یورو وارد کشور شده‌است. در این سال، گوشی‌های با ارزش بیشتر از ۳۰۰ یورو با وجود مصرف ۳۵ درصد منابع ارزی مصرف شده برای این کالا (۸۴۰ میلیون یورو)، فقط ۹ درصد از نیاز بازار را تأمین کرده‌اند. در واقع طبق آمار همتا ۳۵ درصد از ارزش واردات گوشی فقط برای مصرف ۹ درصد از خریداران موبایل مصرف شده‌است. این در حالی است که ۹۱ درصد خریداران موبایل فقط ۶۵ درصد از ارزش واردات موبایل را به‌عهده داشتند. از طرفی حدود نیم میلیارد یورو یعنی معادل ۶۰ درصد از ارزش واردات گوشی‌های بالای ۶۰۰ یورو مربوط به برند اپل بوده‌است.

در سال‌های بعد هم اوضاع به همین منوال بود. برای مثال در شش‌ماهه اول سال گذشته ۲۵ درصد از ارزش دلاری واردات گوشی موبایل صرفا برای ۴ درصد از گوشی‌های وارد شده خرج شده بود. همین عدم تناسب ارزش و تعداد گوشی‌های گران‌قیمت با دیگر گوشی‌های موجود در بازار باعث شده است تا برخی از کارشناسان نسبت به خروج ارز برای این گوشی‌ها انتقاد کنند.

اما تصویر جدیدی از سامانه ثبت سفارش، برگی جدید بر این ماجرا افزود. چند روز پیش تصویر گرفته شده توسط یکی از کاربران نشان می‌داد که امکان ثبت سفارش گوشی‌های برند اپل تا پایان اردیبهشت وجود ندارد.

پیش از این خبرهایی از امکان ممنوعیت واردات آیفون توسط مجلس شورای اسلامی مطرح شده بود و خضریان، نماینده تهران با اشاره به این که کشور دچار کمبود منابع ارزی است، واردات کالاهای لوکس را غیرمنطقی دانسته بود. خضریان با اشاره به این که در سال گذشته سه‌میلیارد دلار برای واردات دارو اختصاص پیدا کرده اختصاص یک‌میلیارد دلار به واردات گوشی‌های لوکس را اقدامی نادرست خوانده بود. بنابراین بعید نیست ممنوعیت واردات گوشی آیفون موقت نباشد و امکان ثبت سفارش آن یا ادامه یابد یا در صورت برقراری مجدد دوباره محدود شود.

یکی دیگر از احتمالاتی که برای این ممنوعیت اعلام شده است عدم تخصیص ارز از سوی صادرکنندگان خشکبار است. طبق قانون کسانی که قصد واردات آیفون دارند باید ارز خود را از منبع صادرات خشکبار تامین کنند و برخی معتقدند کمبود این ارز باعث شده است به صورت موقت این محدودیت ایجاد شود.

اما ممنوعیت احتمالی واردات آیفون چه تاثیری روی بازار دارد؟ همان‌طور که در ابتدای گزارش گفتیم تعداد افرادی که در ایران مشتری آیفون هستند بسیار کمتر از برندهای ارزان‌قیمت‌تر است و ممنوعیت واردات این گوشی روی بخش بزرگ مصرف‌کنندگان تاثیر خاصی نخواهد گذاشت و تنها بخش کوچکی از بازار تحت تاثیر قرار خواهد گرفت. با این حال مشخص است با ممنوعیت واردات این گوشی همان طور که در روزهای اخیر دیدیم قیمت گوشی‌های آیفونی که در حال حاضر در بازار موجود هستند افزایش پیدا خواهد کرد.

فعلا معامله بی‌معامله

معامله توییتر و خرید آن توسط ایلان ماسک که با سروصدای زیادی شروع شد در روزهای قبل توسط ماسک به صورت موقت متوقف شده‌است. دلیل این توقف هم چیزی نیست به‌جز حساب‌های فیک و اسپم که ماسک قبلا هم نشان داده بود حساسیت زیادی نسبت به وجود آنها دارد.

چند وقت پیش بود که توییتر اعلام کرد از میان ۲۲۶ کاربر فعالی که در این شبکه اجتماعی حضور دارند فقط ۵ درصد فیک هستند. ماسک اما به این عدد اعتقادی ندارد و به همین دلیل در توییتی نوشت که برای سنجش این ادعا و میزان واقعی فیک‌ها معامله را فعلا متوقف می‌کند.

ایلان ماسک لینکی از خبرگزاری رویترز را در این توییت منتشر و به نقل از توییتر عدد ۵ درصد را ذکر کرده بود. توییتر در این خبر اشاره کرده بود طبق تخمینی که برای سه ماهه اول سال ۲۰۲۲ زده است به این عدد رسیده. در همان خبر هم اعلام کرده بود ممکن است عدد گفته شده دقیق نباشد و عدد واقعی بیشتر از ۵ درصد باشد. وقتی این خبر را در کنار خبری دیگر بخوانیم که توییتر در سال‌های مختلف تعداد کاربران روزانه را بیش از آنچه در واقعیت وجود داشته اعلام می‌کرد، احتمال بیشتری خواهیم داد که عدد ۵ درصد نیز برآوردی نادرست باشد.

بعد از این توییت بود که ماسک در ادعایی جدید عددی بهت‌آور را اعلام کرد. او گفته بود ممکن است ۹۰ درصد کاربران روزانه فعال در توییتر را کاربران جعلی تشکیل دهند. ماسک برای تشخیص میزان کاربران جعلی از نمونه‌ای ۱۰۰ نفره استفاده کرده و البته گفته بود توییتر هم از همین میزان حساب کاربری برای تشخیص میزان کاربران جعلی استفاده می‌کند. همین جمله آخر ماسک کافی بود تا جنجالی جدید برای او ایجاد شود.

مدیران توییتر به ماسک اعلام کرده‌اند او با گفتن این جمله که توییتر هم از همین مقدار اکانت برای آزمایش میزان حساب‌های کاربری جعلی استفاده کرده، قرارداد منع افشا میان ماسک و توییتر را نقض کرده است. بعید نیست ماسک به خاطر گفتن این جمله با محکومیتی مانند آنچه در سال ۲۰۱۸ تجربه کرد مواجه شود.

ممکن است بپرسید چرا میزان حساب‌های جعلی این‌قدر مهم است؟ یکی از دلایل این مساله نقش تبلیغات و ارزیابی سرویس‌های تبلیغاتی است. هر چقدر میزان حساب‌های جعلی بیشتر باشد اثربخشی تبلیغاتی نیز کمتر می‌شود. ماسک هم به این نکته اشاره کرد و گفته بود عجیب است که محبوب‌ترین توییت‌های تاریخ توییتر فقط توسط ۲ درصد از کاربران فعال روزانه لایک شده‌اند.

ماسک البته در کنار این موضوع باید در روند خرید توییتر جوابگوی موضوع دیگری نیز باشد. گفته می‌شود کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا اخیرا شروع به تحقیق در مورد احتمال نقض قوانین توسط ماسک در فرآیند خرید توییتر کرده‌است.

این کمیسیون روی این موضوع تحقیق می‌کند که آیا ماسک در اولین زمان ممکن قصدش برای خرید توییتر را افشا کرده است یا نه. طبق قوانین این کمیسیون ماسک باید ۱۰ روز پیش از قصد تصاحب توییتر و خرید بیشتر از ۵ درصد سهام آن باید به این کمیسیون اعلام می‌کرده است که قصد چنین کاری را دارد و گفته می‌شود اطلاع‌رسانی دیرهنگام او و حرکتش در سکوت باعث شده این کار راحت‌تر انجام شود.